

УДК 346.1

Олександр Безух,*докт. юрид. наук,**провідний науковий співробітник**відділу правового забезпечення ринкової економіки**Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені Ф.Г. Бурчака**Національної академії правових наук України*

ТОВАР І МАЙНОВІ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

У статті аналізуються сутність і риси майна як товару, особливості майнових відносин та умов господарського (комерційного) обороту товару в умовах ринкової економіки.

Ключові слова: майно, товар, майнові відносини, господарський оборот, економічна конкуренція.

Постановка проблеми. Основними об'єктами правовідносин у ринковій економіці є товар і гроші, які становлять господарський оборот за загальновідомою формулою «гроші – товар – гроші». Уся діяльність суб'єктів господарювання спрямована на їх отримання. Поняття товару та грошей як специфічного товару в Цивільному кодексі (далі – ЦК) України не згадується, в господарському законодавстві лише надається загальне визначення товару (продукція, роботи, послуги), зазначаються наявність обороту товарів на ринку та його майновий характер. Як убачається з наведеної економічної формули, основною метою обороту товарів на ринку є все ж гроші, які є універсальним товаром.

У ст. 14 Податкового кодексу України під товаром визначені матеріальні й нематеріальні активи, у тому числі земельні ділянки, земельні частки (паї), а також цінні папери та деривативи, що використовуються в будь-яких операціях, крім операцій із їх випуску (емісії) й погашення.

Мета статті – проаналізувати сутність і риси майна як товару, особливості майнових відносин та умов господарського (комерційного) обороту товару в умовах ринкової економіки.

Виклад основного матеріалу. Під активами розуміється будь-який предмет, матеріальний або нематеріальний, який має цінність для свого власника. У більшості випадків це або готівкові кошти, або те, що може бути перетворено в готівкові кошти [1].

Товаром є не будь-який актив, але будь-який продукт, який бере участь у вільному обміні на інші речі; продукт, вироблений для продажу. Продукти, вироблені не для обміну, в економічному сенсі товарами не є [2].

Карл Менгер визначив товар як економічне благо, призначене для продажу, яке втрачає властивості товару в разі потрапляння до кінцевого споживача [3]. Він навів опис основних властивостей товарів як економічної категорії, саме наявність меж здатності товарів до збуту, ступеня здатності до збуту і здатності товару до обороту [4]. Наведені характеристики та-

кож мають значення під час поділу товарів на продукцію, роботи й послуги, основні речі та їх складники (комплектуючі), споживчі й неспоживчі речі, визначені умови обороту товарів на ринку.

За визначенням К. Маркса, на перший погляд товар виглядає простою і тривіальною річчю. Але його аналіз доводить, що це – річ, повна причуд, метафізичних тонкощів і теологічних хитрувань [5, с. 80–81].

Основними характеристиками товару ще з часів Адама Сміта є його споживча вартість (цінність, корисність для споживача) та мінова вартість, тобто ціна, за якою кожна сторона вважає обмін товарами справедливим. Усі вищезазначені характеристики (рисни) мають величезне значення для визначення, встановлення й оцінювання відносин економічної конкуренції в ринкових економіках, які передбачають певний оборот товарів на ринку за законом попиту і пропозиції, викривлення вищезазначених характеристик призводить до спотворення конкуренції.

Як зазначив К. Маркс, загальноприйняте визначення, що товар є споживчою вартістю й міноюю вартістю, суворо кажучи, є неправильним. Товар є споживчою вартістю, або предметом споживання, і «вартістю». Товар визначає свою подвійну природу, коли його вартість отримує свою власну, відмінну від його натуральної, форму вияву, а саме форму мінової вартості, при цьому товар, що розглядається окремо, ізольовано, ніколи не володіє цією формою, але володіє нею завжди лише у вартісному відношенні, або в міновому відношенні, до іншого неоднорідного з ним товару [5, с. 70]. Тобто споживча вартість і вартість товару є взаємозалежними характеристиками товару, які виявляються повною мірою лише в процесі обороту товару на ринку та зіставлення (економічної конкуренції) з іншими однорідними товарами. Наприклад, вплив (введення в оману) щодо споживчої вартості товару може тягнути необґрунтоване збільшення його вартості для споживача, а монополіст може збільшувати вартість товару незалежно від його споживчої вартості. Це явно свідчить про

порушення принципу економічної справедливості, який, з одного боку, декларується цивільним правом, але, з іншого боку, цивільне право не може забезпечити його функціонування, оскільки економічна сутність речей і їх обороту на ринку як товару ним не досліджується та не враховується. Цивільне право розглядає річ ізольовано у відносинах між двома особами, де характер відносин визначається лише їхньою приватною волею.

Законодавство не надає юридичного визначення обороту товарів і вичерпного переліку його умов. Наприклад, відповідно до ст. 2 Закону України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції», обігом продукції вважається рух продукції шляхом переходу права власності від моменту введення її в обіг і до споживання, використання або вилучення з обігу. Це визначення не можна вважати вдалим. Воно відображає спрощений цивілістичний підхід до обороту об'єктів цивільних прав, який передбачає окремий розгляд певної ланки обороту (перехід права власності) без будь-якого зв'язку з іншими ланками ланцюгу подій обороту.

У дійсності в сучасних економіках господарський оборот передбачає ланцюг юридичних фактів і відповідних цим фактам різноманітних правових відносин, а саме: стадію підготовки до введення в оборот (виробництво товару) та введення в господарський оборот, яка характеризується виконанням вимог технічного регулювання, стадії зберігання, транспортування, використання, оптової й роздрібною торгівлі та власне споживання, яким закінчується рух певного виду товару. Кожний ланцюг руху товару передбачає наявність притаманних йому правових відносин, як приватних, так і публічних, пов'язаних і не пов'язаних із переходом власності. У господарській діяльності споживання певних видів товарів на стадії виробництва може також призводити до створення нових видів товарів. При цьому оборот основної речі та оборот її комплектуючих (складників) є взаємозалежним і взаємопов'язаним, що іноді їх розглядають не як окремий, а як загальний оборот на суміжних ринках, що має значення для конкуренції.

У процесі господарського обороту товарів виникають різноманітні майнові відносини, які в конкурентному господарському законодавстві отримали визначення «умови обороту товарів на ринку». Сучасні умови обороту товарів на ринку визначаються економічним станом країни, публічним економічним (господарським) правопорядком, який передбачає публічний контроль за певними стадіями й характеристиками обороту товарів і їх захист від спотворення, та конфігурацією правил поведінки для приватних економічних суб'єктів (правилами конкуренції) на певних ринках. Це правове поняття не розглядається в цивільному праві, яке розглядає оборот об'єктів цивільних прав без згадування його параметрів та умов, що виключає можливість регулювання ринкових відносин за допомогою цивільного права.

Необхідно особливо підкреслити, що в сучасних умовах оборот товарів відбувається в умовах економічної конкуренції, яка передбачає виникнення ланцюгу різноманітних майнових та організаційних відносин на ринку, які не є однорідними.

Порівняно до майнових відносин домінуючою в сучасному цивільному праві є думка, що спільними ознаками всіх майнових відносин, що вказують на їх однорідність, є те, що вони виникають стосовно майна, регулюються нормами цивільного права, входять до його предмета й регулюються притаманними йому методами [6]. Така думка є застарілою як мінімум років на 100, не відповідає реаліям сучасної ринкової економіки. Це відбувається тому, що, як справедливо вказував Р. Саватьє, трансформація реальних явищ у відповідні поняття не є постійною. Ідея про те, що майном у дійсності є права, не ввійшла ще в юридичну свідомість [7, с. 57]. Поняття майна, яке в умовах ринкової економіки набуває властивостей товару, і майнових відносин розвивається з розвитком і трансформацією економічних відносин.

Сучасне поняття майна вироблено практикою Європейського суду з прав людини (далі – Суд, Європейський суд, ЄСПЛ). Відповідно до ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», суди застосовують під час розгляду справ Європейську конвенцію з прав людини (далі – Конвенція) та практику Суду як джерело права [8]. Конвенція ратифікована Законом України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції» [9] й, відповідно до ст. 9 Конституції України, є частиною національного законодавства. Незважаючи на це, є відмінності в тлумаченні поняття «майно» в національному праві України порівняно з практикою Європейського суду [10].

На це звертає увагу й Н.С. Кузнецова, яка вказує: «Якщо традиційно інститут права власності в Україні, як і загалом у країнах континентальної системи права, розглядається як правовий масив, що регламентує права стосовно речей як об'єктів матеріального світу й цим практично обмежується, то в контексті ст. 1 Першого протоколу під майном розуміється низка інтересів економічного характеру.

Крім рухомого та нерухомого майна, під захист ст. 1 підпадають інші матеріальні та нематеріальні права, зокрема акції, патенти, судові й арбітражні рішення, що передбачають відшкодування/компенсацію, право на пенсію, право землевласника на орендну плату, економічні права, пов'язані з веденням підприємницької діяльності, право займатися професійною діяльністю, правомірні очікування щодо певного стану речей у майбутньому, право вимоги і навіть клієнтуру» [11, с. 24–25].

Як слушно зазначив А.А. Яковлев, «право власності часто розглядають виключно у приватноправовому (цивільно-правовому) розумінні. Такий підхід є помилковим і суттєво звужує поняття права власності, яке може бути

охарактеризоване не лише з приватноправової, а і з публічно-правової точки зору. На наш погляд, можна виокремити принаймні два міжнародних публічно-правових аспекти, пов'язаних з правом власності, що дають можливість досліджувати таке право з публічно-правової точки зору. По-перше, це аспект *імплементаційний*, що надає змогу досліджувати право на вільне володіння власністю з точки зору співвідношення міжнародного і внутрішнього права. По-друге, це можливість дослідження права власності як права, що лежить *в основі публічного ладу* демократичних країн, і як таке воно зазвичай має конституційне закріплення та спирається на публічно-правові механізми захисту» [12]. Наведене твердження ще раз повертає нас до дискусії щодо змісту і співвідношення публічно-правового та приватноправового регулювання суспільних відносин, яке є нерозривним щодо окремих об'єктів, у тому числі майна й майнових відносин, але часто-густо заперечується цивільно-правовою наукою в Україні.

Поняття публічного господарського правопорядку закріплене в ст. 5 Господарського кодексу України, може, воно й не зовсім вдале порівняно з європейським правом. Відносини економічної конкуренції, постачальників і споживачів забезпечуються публічно-правовими механізмами, але, незважаючи на це, самі відносини залишаються і є приватними й поняття «майно», зокрема майно безтілесне, набуває інших ознак, ніж прийнято розглядати в сучасному цивільному праві України, яке безпідставно намагається «монополізувати» тлумачення майнових відносин. Стан економіки та ринкових відносин, які природно передбачають майнові відносини, є предметом суспільного публічного інтересу, який мають як держава, так і певні групи приватних осіб – постачальників і споживачів – на певних ринках.

Н.С. Кузнецова навела приклад – справу «Ван Марле проти Нідерландів» (*VanMarlev. TheNetherlands*) – Європейського суду з прав людини, де довелося розглядати питання про те, чи підпадає професійна клієнтура підприємця під захист ст. 1 Першого протоколу до Конвенції. У цій справі внаслідок змін у законодавстві, що регулює діяльність бухгалтерів, заявники втратили можливість займатися професійною діяльністю, внаслідок чого зменшився їхній матеріальний дохід і немайновий складник їхньої професійної практики («гудвіл»). На їхню думку, зазначене рішення обмежило їхнє право мирно володіти майном, і їх було частково позбавлено майна без компенсації.

Держава стверджувала, що заявники не мали жодного «майна» з погляду ст. 1 Першого протоколу, проте Суд із цим не погодився. Він постановив, що право, на яке посилалися заявники, «могло бути пов'язане з правом власності», передбаченим ст. 1. У процесі своєї діяльності заявники сформували клієнтуру, наявність якої в багатьох відношеннях має приватноправову природу, є певним активом, а отже, є «майном». Крім того, відмова зареєструвати заявників принципово вплинула на умови їхньої професійної діяльності, обсяги якої змен-

шилися. Зменшилися їхні доходи, коло клієнтів та обсяг їхнього бізнесу загалом. Отже, відбулося втручання в їхнє право на мирне користування своїм майном.

ЄСПЛ розглядає в контексті ст. 1 Першого протоколу й інші *економічні інтереси*, пов'язані з підприємницькою діяльністю [11, с. 30–31]. Тобто сама можливість отримання прибутку, додаткового прибутку порівняно з конкурентами, частка на ринку є не лише економічним інтересом, а й економічним благом, майном, що передбачає існування майнових відносин.

На думку О.А. Беляневич, у практиці Суду речові та зобов'язальні права розглядаються крізь призму автономного поняття «майно». «Ми не можемо автономному поняттю, направчованому ЄСПЛ у конкретній справі з урахуванням конкретних обставин, надавати певний пріоритет щодо конституційного принципу поведінки держави та інших суб'єктів владних повноважень. В умовах нестабільного правового порядку (маємо визнати, що зараз у нас така ситуація) переносити на наш ґрунт, як кальку, ці автономні поняття достатньо складно» [13].

З таким підходом не можна погодитися з огляду на вимоги ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», ст. 9 Конституції України та Закону України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції». Саме невиконання цих норм українських законів і створює правовий нігілізм і нестабільність цивільного та господарського оборотів. Поняття «майно», направчоване Європейським судом, автономне щодо правових систем країн-учасниць Конвенції. Але національне законодавство, враховуючи, що Україна взяла на себе зобов'язання щодо виконання Конвенції, не може бути автономним до положень Конвенції. До того ж зазначені рішення Європейського суду стосуються не лише обставин, а й установлення загального правового поняття «майно».

Сьогодні виникає парадокс, що національне право України має два автономні, різні за змістом поняття майна: одне напрацьоване в рішеннях Європейського суду в межах виконання Конвенції, які є джерелом права України, а інше – цивільно-правовою наукою України, яка насаджує його також як джерело права (доктринальні положення). Частина 1 ст. 190 ЦК України не надає вичерпного поняття майна, вказуючи, що майном вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права й обов'язки. Але ж поняття майнових прав і їх вичерпний перелік ЦК України не визначені. ЦК України свідчить про відсутність у цивільному праві дослідження об'єктивних властивостей майна як товару та умов його обороту на ринку, на якому будь-який економічний інтерес або актив, який дає змогу отримувати прибуток (додаткове майно), є майном (економічним благом). Тому ствердження, що він спроможний забезпечити адекватне регулювання сучасних

приватних економічних відносин, є помилковим. Тому й виникає різниця між європейським розумінням поняття майна та українським.

Особливістю товару є те, що це не просто майно, а майно, яке призначене та використовується з метою отримання прибутку (додаткового майна) та має подвійну економічну природу. Це породжує низку деформацій у відносинах між постачальником і покупцем, що безпосередньо пов'язані з ринком та економічною конкуренцією, створюють додаткові об'єкти правовідносин (прибуток або інші економічні блага для суб'єктів господарювання (частки ринка, конкурентні переваги)), можливість регулярної реалізації товару та його географію, споживчу якість і взаємозамінність товарів, уявлення споживача про товар, безпеку для споживачів і навколишнього середовища, інші умови обороту товарів на ринку, які разом впливають на ціну товару й можуть спотворювати її справедливості і потребують іншого режиму правового регулювання.

Як справедливо зазначає Р. Сават'є, одне й те саме майно може бути представлене в двох різних правових опосередкуваннях: майно як таке і як об'єкт вимоги на ринку. Вимогу на об'єкт не можна змішувати з об'єктом як майном. Право кредитора вимагати це майно від боржника само по собі є новим майном, яке має власний правовий статус. Зробивши майно об'єктом вимоги, кредитор підпорядкував своє право певним відносинам, при цьому майно зберігає для свого власника цінність у всіх відношеннях. Поки існує право вимоги, є наявним існування майна як об'єкта вимоги і як майна-вимоги [7, с. 39]. При цьому Р. Сават'є розглядає відносини та виникнення зобов'язань з позиції кредитора – боржника. Загалом необхідно підкреслити, що ст. 509 ЦК України розглядає зобов'язання в системі «боржник – кредитор» лише стосовно виконання певної дії, а саме: передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо. У системі ж ринкових відносин виникає набагато ширше коло зобов'язань між приватними особами, які за класичною формулою визначаються як уповноважена та зобов'язані особи.

За загальновідомим визначенням Г.Ф. Шершеневича, під ім'ям зобов'язання розуміється таке юридичне відношення, з якого виявляється право однієї особи на відому дію іншої певної особи. Саме слово «зобов'язання» вживається в різних значеннях: а) в сенсі обов'язку пасивного суб'єкта; б) в сенсі права активного суб'єкта, з) в сенсі всього юридичного відношення, д) в сенсі акта, що посвідчує існування подібного відношення. Найбільш відповідним значенням є вживання цього виразу в сенсі відношення, що мовби зобов'язує осіб (*vinculum juris*), які беруть участь у ньому [14]. Тобто поняття «зобов'язання» не обмежується певною дією між кредитором і боржником, як це зазначено в ст. 509 ЦК України лише стосовно цивільно-правових зобов'язань, а передбачає широке коло відносин, що зобов'язує осіб.

При цьому самі повноваження й зобов'язання учасників приватних економічних

відносин виникають не лише з волі сторін, а й з вимог публічного господарського порядку та економічних (суспільних) закономірностей побудови ринкових відносин. Наприклад, зобов'язання в системах відносин: між конкурентами, між конкурентами і споживачами, між підприємцями (постачальниками) і споживачами. Економічне становище постачальника (підприємця), конкурента або споживача зумовлює особливість правового статусу такого суб'єкта, його права й зобов'язання на ринку. При цьому наведені відносини існують одночасно та є нерозривними, оскільки відносини між постачальниками і споживачами в умовах ринкової конкуренції автоматично й незалежно від волі сторін породжують відносини між конкурентами, між іншими конкурентами і споживачами. Невиконання вимог технічного правового регулювання у відносинах між постачальниками і споживачами породжує не лише договірні та позадоговірні зобов'язання й відносини між ними, а й відносини (в тому числі деліктні) між конкурентами на ринку. Права споживачів і права, що впливають із економічної конкуренції (в тому числі споживачів), переважно за своєю сутністю є правами вимоги.

Окремо необхідно звернути увагу, що характеристика майна як товару передбачає виникнення імперативних зобов'язальних відносин, унаслідок установлення державою певних умов обороту й характеристик майна як товару з питань безпеки, захисту прав споживачів та економічної конкуренції й усунення технічних бар'єрів у торгівлі. Це здійснюється за допомогою технічного регулювання, яке становить інститут господарського права та врегульовує відносини учасників ринкового господарського обороту.

Технічне регулювання – правове регулювання відносин у сфері визначення й виконання обов'язкових вимог до характеристик продукції або пов'язаних із ними процесів і методів виробництва, а також перевірки їх додержання шляхом оцінювання відповідності й/або державного ринкового нагляду та контролю нехарчової продукції чи інших видів державного нагляду (контролю) [15]. У сфері господарювання застосовуються технічні регламенти, стандарти, кодекси усталеної практики й технічні умови. Це є не чимсь абстрактним, а нормативними документами, які зобов'язують учасників обороту діяти певним чином і встановлюють певні права споживачів та інших учасників господарського обороту – конкурентів. Виконання обов'язкових вимог до характеристик продукції або пов'язаних із ними процесів і методів виробництва передбачає встановлення характеристик майна та певних умов його обороту на ринку як товару, а також виникнення й урегулювання правовідносин між постачальником і споживачем незалежно від умов, що встановлені договором.

Висновки

Не всі товари є об'єктами цивільних прав за ЦК України. Не всі об'єкти цивільних прав можуть бути товарами. Товар та об'єкти цивіль-

них прав є не збіжними, різнопорядковими з економічного та правового поглядів поняттями. Економічні ринкові й цивільні правовідносини мають різні об'єкти (об'єкти з різними характеристиками) та різні правові режими регулювання (установлені умови обороту) властивостей. У господарському обороті певні об'єкти традиційно називають об'єктами цивільних прав, хоча вони вже набувають економічних і правових (установлені умови обороту) властивостей. У господарському ринковому обороті один юридичний факт може створювати кілька видів правовідносин із різними об'єктами.

Список використаних джерел:

1. Актив // Финансовый словарь [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://dic.academic.ru/dic.nsf/fin_enc/11106.
2. Товар // Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80>.
3. Австрійська школа граничної корисності / [В.Д. Базилевич, Н.І. Гражевська, Т.В. Гайдай та ін.] // Історія економічних учень : [підручник] : у 2 ч. / під редакцією В.Д. Базилевича. – К. : Знання, 2006. – Ч. 1. – 2006. – 582 с. – С. 453.
4. Менгер К. Избранные работы / К. Менгер. – М. : Издательский дом «Территория будущего», 2005. – 496. – С. 248.
5. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии / К. Маркс. – М. : Политиздат, 1988. – Т. 1. – Кн. 1 : Процесс производства капитала. – 1988. – 891 с.
6. Коструба А.В. Юридичні факти в механізмі правоприменення цивільних відносин : [монографія] / А.В. Коструба. – К. : Ін Юре, 2014. – С. 26; Мічурін Є. Місце обмежень майнових прав фізичних осіб в системі цивільного права України / Є. Мічурін // Право України. – 2007. – № 10. – С. 114–117; Тархов В.А. Предмет гражданского права. Имущественные отношения / В.А. Тархов // Гражданское право. – 2009. – № 1. – С. 3–9.
7. Саватье Р. Теория обязательств: юридический и экономический очерк / Р. Саватье ; пер. с французского Р.О. Халфиной. – М. : Прогресс, 1972. – 440 с.
8. Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 30. – Ст. 260.
9. Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1997. – № 40. – Ст. 263.
10. Ліщина І. Застосування Європейської конвенції з прав людини при розгляді в судах господарських справ : [посібник для суддів] / І. Ліщина, Т. Фулей, Х. Хембах. – К. : Істина, 2011. – С. 80.
11. Кузнєцова Н. Власність і право на мирне володіння майном відповідно до статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (поняття об'єктів права власності та нетипові об'єкти права власності у розумінні статті 1 Першого протоколу) / Н. Кузнєцова // Право власності: європейський досвід і українські реалії : збірник доповідей і матеріалів Міжнародної конференції (м. Київ, 22–23 жовтня 2015 року). – К. : ВАІТЕ, 2015.
12. Яковлев А.А. Міжнародно-правове співробітництво у захисті права власності в системі Ради Європи : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.11 «Міжнародне право» / А.А. Яковлев.
13. Беляневич О.А. Європейському навчайтесь, та свого не цурайтесь / О.А. Беляневич // Закон і бізнес. – 2015. – № «в»–44 (1238). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zib.com.ua/ua/119488-citatuou_z_rishennya_espl_ne_mozhna_zaminyuvati_doslidzhenny.html.
14. Шершеневич Г.Ф. Учебник русского гражданского права (по изданию 1907 г.) / Г.Ф. Шершеневич ; вступительная статья Е.А. Суханов. – М. : Фирма «СПАРК», 1995. – С. 265. – [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.kursach.com/biblio/0020001/433.htm>.
15. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 14. – Ст. 96.

В статті аналізуються сутність і особливості имуществу як товару, особливості имущественных отношений і умовий господарського (комерційного) обороту товару в умовах ринкової економіки.

Ключевые слова: имущество, товар, имущественные отношения, хозяйственный оборот, экономическая конкуренция.

The article examines the nature and features of the property as a commodity, especially property relations and economic conditions (commercial) product sales in a market economy.

Key words: property, goods, property relations, economic turnover, economic competition.

